

Felajánlották nekünk Kárpátalját?

2023 szeptember 17. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A kitörési pontok és a potenciális szövetségesek ma is nagyon fontosak Magyarországnak

Két héttel ezelőtti írásom végén ígértem, hogy részletezzük majd ezt a kérdést: legenda vagy valóság, hogy 1991-ben Ukrajna felajánlotta Magyarországnak Kárpátalját? És ha igaz, mi lett volna, ha elfogadjuk?

A kérdés természetesen összefügg az ukrán–magyar alapszerződés aláírásának vitájával is. [Huth Gergely egy hónappal ezelőtti írásában nehezményezte, hogy Magyarország aláírta a szerződést.](#) Merthogy a formálódó új Európában, a Szovjetunió és Jugoszlávia felbomlása, a vasfüggöny lehullása utáni képlékeny helyzetben nem érvényesítettünk területi igényeket... bezzeg a horvátok harciasak voltak, és nemhogy önálló államuk születhetett, de olyan területeket is megkaptak (elsősorban Dalmáciát), amelyek történelmileg soha nem voltak az övék. Csóti György (a parlament külügyi bizottságának akkori alelnöke) válaszában védelmébe vette a szerződést.

[Én pedig két héttel ezelőt az ígértem megmutatni, hogy egy kicsit mindkét félnek igaza van;](#) a szerződés aláírásának nem volt reális alternatívája, ugyanis ha nem történik meg, az a kárpátaljai magyarság helyzetét már rövid távon is rosszabbá tette volna.

Utólag, mai tudásunkkal viszont azt látjuk, hogy az ukránok semmilyen szinten nem szolgáltak rá arra a bizalomra és jóindulatra, amivel az akkori magyar kormány nemcsak az alapszerződést írta alá, hanem Ukrajna nyugati orientációját, európai irányú diplomáciai törekvéseit is segítette.

A szerződés aláírója, édesapám, Jeszenszky Géza akkori külügyminiszter bent is volt a Hír TV-n futó Politikai hobbista című műsorban, ahol igyekezett elmagyarázni a szerződés szükségességét, illetve tisztázni annak vitatott elemét, négy „bűvös” szót. A szövegben ugyanis szerepel, hogy Magyarországnak nincsenek területi követelései, „és nem is lesznek”. A szerződés bírálóinak egyik fő vészparipája, hogy ilyen nem lett volna szabad aláírni, hiszen ez egy „biankó csekk”, és bármit is hoz a jövő, bármilyen is lesz a történelmi-geopolitikai helyzet, mi örökre lemondunk közel egy évezreden át Magyarországhoz tartozó, igazságtalanul elcsatolt területekről.

És ez, lássuk be, jogos fenntartás. Olyannyira, hogy maga Antall József is ellenezte. Hiteles beszámolók szerint dühös volt, amikor kiderült, hogy ez a fél mondat bekerült a szerződésbe; pontosan azt mondta is, hogy egy politikus semmilyen, nem erőszakos út követéséről nem mondhat le a jövőre nézve, ha úgy hozza számára a történelem.

Az örök barátsági szerződések addig érvényesek, amíg az őket létrehozó körülmények fennállnak

– tette hozzá Antall. Vagyis, ha változik a világ, akkor az álláspontunk is változhat.

Jó kérdés: akkor miért került be ez a mondat az alapszerződésbe? Volt egy pletyka, hogy a külügyminisztérium egyik posztkommunista dolgozója (rengeteg ilyen volt, hiszen a posztkommunista apparátus teljes lecserélésére egész egyszerűen nem állt rendelkezésre a megfelelő emberanyag) csempészte bele a szövegbe, átverve feletteseit, köztük magát a külügyminisztert.

A valóság az, hogy a szöveg megfogalmazásában valóban részt vett Horn Gyula (korábbi külügyminiszter) egyik bizalmas embere, de ez a bizonyos négy szó apám jóváhagyásával került bele. Ugyanis egy bevett formula volt német, illetve lengyel mintára; ezek az országok alkalmazták is az újonnan kötött alapszerződésekben.

És Magyarország, mint az újjáalakuló európai világrendben a Nyugat kötelékeibe és politikai intézményeibe igyekvő, a nagy európai összehorulásban mintaszerűen viselkedő, posztsovjet örökségét mindenben maga mögött hagyni akaró állam, példamutató módon magáévá tette ezt a nyugatról kapott formulát. Ráadásul Leonyid Kravcsuk, Ukrajna akkori elnöke korrekt partnernek tekintett, és a kisebbségi jogok védelmére és bővítésére, Beregszász megye autonómiájára, vámmentes szabadkereskedelmi zónává alakítására tett vállalásai komolyan vehetőek.

A szerződést foggal-körömmel védelmezzük itt követik el azonban az óriási hibát.

Azóta ugyanis kiderült, hogy az ukránok a legkevésbé sem tartották a szavukat, és a Szovjetuniótól való függetlenedés korai éveiben a kárpátaljai magyarság számára valóban megcsillanó remények sajnos elszálltak. Nem, ez a legkevésbé sem jelenti azt, hogy az oroszokat szeretnünk kellene. De azóta a rövid történelmi pillanat óta, amikor az ukránoknak szükségük volt ránk, amióta ez elmúlt, egyre aljasabb intézkedéseket hoznak a magyar kisebbséggel szemben.

(Furcsa módon épp az oroszbarát elnökök alatt volt jobb dolguk. Ami persze nem is olyan furcsa, hiszen Kucsma és Janukovics is az Ukrajnában él? sokmillió orosz kisebbség miatt hozott kisebbségbarát intézkedéseket, aminek a „farvizén” a kárpátaljai magyarok is profitáltak valamennyit.)

Tehát az orosz agresszió jogos elítélése mellett Ukrajnát is a helyén kellene kezelni. Persze van, aki szeretné – érthet? módon – azt hinni, hogy az ukránok szabadságharcukat vívják, és ragaszkodik is ehhez a naiv ideához. És az is érthet?, ha valaki elkötelezett atlantistaként ahhoz is ragaszkodik, hogy Amerika jót akar az egész világnak, így nekünk, magyaroknak is. De az az idealizmus ma már egyszerre veszélyes és komikus is. Ha ezt sikerülne meghaladni és kimondani, hogy igen, akkor ez t?nt jó megoldásnak, de az ukránok gazember módon semmit sem tartottak be bel?le, a Nyugat (élén az USA-val) pedig egyáltalán nem kényszerítette erre, akkor ezt a közvélemény is elfogadná.

És akkor talán könnyebb lenne azokat is visszarántani a racionalitás talajára, akik elhiszik a legendát, hogy Ukrajna felajánlotta nekünk Kárpátalját, de mi önként lemondunk róla. Ilyen felajánlás soha nem történt, még félhivatalosan sem.

Olyan pletykák szintén keringenek (állítólag egy egyházi vezet?t?, akinek bejárása volt az akkori ukrán kormányzati körökbe), hogy Kravcsuk elnök egyszer indulatosan kifakadt, hogy „ha kell a magyaroknak Kárpátalja, hát akkor vigyék”. Nem zárhatjuk ki teljesen, hogy ez a mondat elhangzott, nemcsak az indulatok, de akár némi alkohol befolyásoltsága alatt is. Arrafelé van ennek hagyománya... s?t inkább akkor csodálkozunk, ha egy keleti szláv vezet? soha nem mond/csinál részegen semmi hülyeséget. Hruscsov is így adta oda Ukrajnának a Krím-félszigetet. (Jó, ez a sztori egy picit bonyolultabb ennél, hiszen a Szovjetunióan belül maradt, tehát nem volt igazi jelent?sége, de Hruscsov ett?l még valószínűleg tényleg be volt rúgva.) Szóval lehet, hogy Kravcsuk sz?k körben mondott ilyet, amikor épp frusztrálta az éppen csak függetlenné vált ország temérdek problémája, amik között Kárpátalja is inkább ny?gnek t?nt, mint értéknek. (Némi aranybányákat leszámítva ugyanis csekély hasznót, ám annál több nehézséget jelentett a hegyes, fejletlen infrastruktúrájú vidék; szemben Ukrajna többi részével, az ásványkincsekben gazdag keleti területekkel vagy épp a déli, Fekete-tengerhez közel es?, kiváló term?talajú csernozjomövezzel.) De az, hogy egy frissen függetlenné vált állam magától lemondjon meglév? területeir?l, a nonszensz kategóriába tartozik.

De még ha el is játszunk egy ilyen gondolatkísérletet, hogy mi lett volna, ha... Ha Ukrajna tényleg felajánlotta volna Kárpátalját, és mi elfogadjuk, az tökéletes „bizonyíték” lett volna a minket a nemzetközi porondon amúgy is folyton revizionista törekvésekkel vádoló Románia számára, hogy „lám, lám, tessék, mi megmondtuk, hogy a magyarok területeket akarnak visszaszerezni, most Kárpátalját, holnap Erdélyt”. És a világpolitikában mindig ügyesen helyezked? románoknak ezt el is hitte volna a Nyugat, és még akár azt is el tudták volna érni, hogy emiatt mindenféle anyagi segítséget, befektetést vonjanak meg Magyarországtól, tiltsanak ki minket az európai intézményekb?l és így tovább. És Csehszlovákia és Szerbia kórusban mondták volna ugyanezt, így összezárt volna ellenünk a kisantant. És ez az ott él? magyarok számára tragikus következményekkel járt volna.

Szóval összegezve és lezárva ezt az egész kérdést:

nem voltunk jó helyzetben, nulla mozgásterünk volt (üres államkasszával, tönkrement iparral, óriási munkanélküliséggel itthon, ellenséges államokkal a szomszédban), és az ukránokkal kötött szer?dés egy minimális kitörési pontnak, maga Ukrajna pedig potenciális szövetségeseinknek t?nt.

És ezek a kitörési pontok és potenciális szövetségeseink nagyon fontosak. Ez a tízmillió, az egykori kisantant tagjai által körbevett, beszorított ország szövetségeseink nélkül képtelen az érdekeit érvényesíteni.

A nagybet?s „Nyugat” a 90-es évek elejének hurráoptimista pillanatában ígéretes szövetségeseinknek t?nt, de eleve egységes „Nyugat” sincs. Nyugat-Európának pedig egyáltalán nem érdeke egy er?s Közép-Európa. S?t, kifejezetten az az érdeke, hogy az itteni népek egymással viaskodjanak. Ezért nagyon fontos nekünk a V4, amit persze folyamatosan szét próbál verni a Nyugat,

és ezért ígéretes az a korábban soha nem látott jó viszony, ami a szerbekkel kezd kialakulni, Orbán Viktor és Alekszandar Vucics kiváló reálpolitikai meglátásainak köszönhet?en.

S még egy utolsó gondolat, ha már a szerbek szóba jöttek: a horvátoknak azért sikerülhetett, azért kaphattak újabb területeket is, mert a szerbekkel szemben nagyon határozottan támogatta ?ket a Nyugat. Ma már tudjuk, az USA

1992-től kezdve eldöntötte, hogy Oroszországot többé nem engedi vissza a világpolitika színpadára. Az oroszokkal szoros szövetséget ápoló szerbek tehát automatikusan ellenségnek minősültek. A velük szemben harcoló horvátok pedig kedvező elbírálást kaptak. Ezért ítélték el Hágában Milosevicset, és mentették fel Gotovínát. De ez már egy másik sztori...

Jeszenszky Zsolt - www.magyar nemzet.hu

Ajánló